

Sygn. akt VI Ga 418/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Renata Bober

Sędziowie: SO Beata Hass – Kloc (spr.)

SO Anna Walus – Rząsa

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Mikulska

po rozpoznaniu w dniu 12 marca 2015 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: R. L.

przeciwko : (...) S.A. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Krośnie
V Wydziału Gospodarczego z dnia 2 września 2014 r., sygn. akt V GCupr 132/14

I. oddała apelację,

II. zasądza od pozwanego (...) S.A.

w W. na rzecz powoda R. L. kwotę 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego
w postępowaniu apelacyjnym

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 12 marca 2015r. sygn. akt VI Ga 418/14

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Krośnie zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 840,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 03.12.2013r. do dnia zapłaty oraz kwotę 227,00 zł tytułem kosztów procesu.

W ustaleniach faktycznych Sąd ten podał, iż niespornym było między stronami, iż w dniu 4.0.2013 r. miało miejsce zdarzenie drogowe, w którym uszkodzony został pojazd marki C. (...), stanowiący własność poszkodowanego R. M. - przedsiębiorcy, a sprawca szkody w dniu wypadku posiadał ubezpieczenie OC pozwanego - zaktualizowała się zatem, co do zasady, odpowiedzialność odszkodowawcza pozwanego.

Podał także, iż powód w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej wynajął poszkodowanemu samochód marki F. (...) na łączny okres od dnia 4.11.2013r. do dnia 18.11.2014r.

Następnie wskazał, iż poszkodowany scedował na powoda część wierzytelności przysługujących mu z tytułu odszkodowania od towarzystwa ubezpieczeniowego, w tym m.in. w zakresie dochodzenia roszczeń z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego.

Samochód zastępczy był niezbędny R. M. do użytku codziennego, związanego z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Ustalił, że okres wynajmu pojazdu zastępczego był równy okresowi naprawy pojazdu w serwisie.

Na koniec podniósł, że ubezpieczyciel odmówił uwzględnienia wypłaty całości scedowanej wierzytelności z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego, wynikającej z wystawionej przez powoda faktury VAT nr (...) na kwotę 2100 zł (netto), uznając roszczenie do kwoty 1260 zł.

W rozważaniach prawnych Sąd ten wskazał, że z ugruntowanej linii orzeczniczej sądów cywilnych wynika, iż konieczność wynajęcia samochodu

1

zastępczego na okres likwidacji szkody pozostaje w zakresie adekwatnego związku przyczynowego z wypadkiem, który uniemożliwił poszkodowanemu korzystanie z dotychczasowego środka transportu.

Poniósł, iż brak możliwości użytkowania samochodu własnego ze względu na jego uszkodzenie w wypadku, implikuje konieczność wynajęcia innego pojazdu. Najem taki jest ewidentnie powiązany ze zdarzeniem, które leży u podstaw odpowiedzialności odszkodowawczej i jako zwykle jego następstwo, winien zostać zwrócony poszkodowanemu w postaci równowartości czynszu, który musiał on zapłacić za najem pojazdu zastępczego.

Zaznaczył, że w orzecznictwie wysokość odszkodowania ubezpieczeniowego świadczonego z tytułu ubezpieczenia OC jest zakreślona granicami odpowiedzialności cywilnej posiadacza, kierowcy samochodu. Do rozstrzygnięcia o odszkodowaniu ubezpieczeniowym przy ubezpieczaniu OC koniecznym jest sięgnięcie do ogólnych reguł Kodeksu cywilnego odnoszących się do zakresu odszkodowania, w szczególności do przepisu art. 361 § 1 i 2 k.c. Reguły te nakazują przestrzeganie zasady pełnego odszkodowania w granicach adekwatnego związku przyczynowego (por. np. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2001 r., III CZP 68/01, OSP 2002, z. 7-8, poz. 103, czy uchwałę z dnia 21 marca 2003 r., III CZP 6/03, OSNC 2004, z. 1, poz. 4).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt mniejszej sprawy Sąd Rejonowy na wstępie odniósł się do najdalej idącego zarzutu pozwanego, a mianowicie braku legitymacji czynnej po stronie powodowej, przy czym zauważył, że na gruncie niniejszej sprawy zarzut taki nie został zawarty w sprzecznie od nakazu zapłaty, a wątpliwości co do tej kwestii wywołał sam powód w piśmie procesowym z 9.06.2014 r. Otóż w ocenie tego Sądu w realiach niniejszej sprawy uznać należy, że została dokonana skuteczna cesja wierzytelności z tytułu odszkodowania przysługującego poszkodowanemu, na rzecz powoda. Już treść dokumentu zalegającego na k. 7 akt sprawy, wraz z towarzyszącymi w sprawie okolicznościami (a to podjęcie działania wobec

ubezpieczyciela we własnym imieniu przez R. L., podnoszącego żądania wywodzone ze zdarzenia powodującego szkodę, tudzież faktu nie wywodzenia jakichkolwiek żądań przez samego poszkodowanego w stosunku do ubezpieczyciela) nakazuje uznać, iż doszło do zawarcia umowy cesji. Sąd Rejonowy zaznaczył, że w doktrynie i orzecznictwie, jakiegokolwiek niedoskonałości treściowe pisemnych oświadczeń woli, należy tłumaczyć z uwzględnieniem dyspozycji przewidzianych w art. 60 i 65 k.c.; a zatem nawet jeżeli w owym dokumencie prywatnym, nie zostały wprost użyte określenia „przelew/cesja wierzytelności”, to uznać należy - a to wobec jego treści - iż jego przedmiotem nie było li tylko udzielenie pełnomocnictwa do odbioru odszkodowania w imieniu poszkodowanego (a zatem reprezentowanie go w procesie likwidacji szkody), ale w istocie właśnie cesja należności, która umożliwiła dochodzenie przez powoda roszczeń od ubezpieczyciela jako własnych. Powyższe potwierdza wprost treść dokumentu z k. 51.

Następnie Sąd ten odniósł się do dalszych zarzutów pozwanego, a to nadmiernie wydłużonego okresu naprawy pojazdu. W tym zakresie podał, że refundacji podlegają wydatki rzeczywiście poniesione przez poszkodowanego na najem pojazdu zastępczego - czynsz najmu faktycznie zapłacony przez poszkodowanego lub niezaspokojony ale wymagalny, przy czym okres najmu będący konsekwencją biernego zachowania się poszkodowanego w rozpoczęciu naprawy uszkodzonego pojazdu lub zwłoka zakładu naprawczego w remoncie samochodu nie może obciążać ubezpieczyciela. A zatem zasadą jest uprawnienie do domagania się naprawienia szkody w całości, jeżeli tylko okres wynajmu pojazdu (będący pochodnym wobec czasu naprawy) jest realiach konkretnej sprawy usprawiedliwiony.

W niniejszej sprawie skorelowanie okresu najmu pojazdu zastępczego z okresem przebywania uszkodzonego pojazdu w serwisie naprawczym jest oczywista, wynika z dokumentu prywatnego wystawionego przez serwis i nie była przez stronę pozwaną kwestionowana. Ten zatem okres (tj. przebywania

uszkodzonego pojazdu w serwisie) winien być brany za punkt wyjścia dla badania czasowej zasadności wynajmu pojazdu zastępczego. Chcąc zatem zakwestionować tenże, winien pozwany przedsięwziąć odpowiednie czynności, a to w odpowiedni sposób procesowo wykazać, iż odpowiedni termin jest różny od zaistniałego w sprawie. Tymczasem jednak, poza gołosłownym kwestionowaniem tej okoliczności, nie zdecydował się pozwany na przeprowadzenie na tę okoliczność stosownego dowodu. Tym samym skazał podniesiony przez siebie zarzut na niepowodzenie.

Ponadto Sąd Rejonowy odniósł się także do podstaw stawki dobowej najmu pojazdu zastosowanej w niniejszej sprawie i wskazał, że odpowiada ona innym ofertom obecnym na rynku. Mając na uwadze powyższe, Sąd Rejonowy oddalił wnioski dowodowe strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z akt szkody Nr (...), opinii biegłego na okoliczność średniej stawki wynajmu na terenie K., opinii biegłego G. P. wydanych w sprawach V GC 533/13 i V GC 640/13 Sądu Rejonowego w Krośnie. Postanowienie to nie spotkało się z zastrzeżeniem obecnego na rozprawie pełnomocnika pozwanego.

Mając na uwadze powyższe Sąd I instancji, na podstawie art. 822 § 1 k.c. w zw. z art. 35 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tj. Dz.U.2013.392), orzeczono jak w ust. I wyroku. Odnośnie odsetek ustawowych orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c.; a o kosztach procesu na zasadzie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c.

Z powyższym rozstrzygnięciem Sądu nie zgodził się pozwany wywodząc apelację. Wyrok Sądu Rejonowego zaskarżył w całości, zarzucając naruszenie art. 509 § 1 kc poprzez uznanie, że pomiędzy poszkodowanym R. M. a powodem doszło do przelewu wierzytelności w zakresie odszkodowania za wynajem pojazdu zastępczego.

Apelujący wniósł o zmianę w/w orzeczenia poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa prawnego.

Sąd Okręgowy mając na uwadze powyższe zważył co następuje?

Apelacja pozwanego jest bezzasadna i podlega oddaleniu.

Sąd Rejonowy, wbrew zarzutom apelacji, nie naruszył prawa materialnego — a zwłaszcza przepisu art. 509 kc zasadnie przyjmując, że pisemnego oświadczenia poszkodowanego skierowanego do ubezpieczyciela, którym upoważnił on powoda do otrzymania kwoty odszkodowania za wynajmem samochodu zastępczego na czas naprawy - że można uznać za umowę cesji wierzytelności. Wszystkie argumenty przywołane w tej kwestii w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Odwoławczy w pełni podziela i przyjmuje za własne, nie ma więc potrzeby ich ponownego przytaczania.

Mimo tego wypada podnieść, że zgodnie z art. 509 § 1 kc wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew) chyba, że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Z umowy przelewu winno wynikać przede wszystkim kto jest zbywcą (cedentem), na rzecz kogo zbywa (cesjonariusza) jak też jakiej wierzytelności przelew dotyczy. Co do zasady umowa przelewu może być zawarta w

dowolnej formie, w tym w sposób dorozumiany, jednak z formy tej powinna dać się wyinterpretować wola obu stron umowy.

Istotne jest, że w sytuacji gdy obie strony zgodnie twierdzą, że doszło do przelewu wierzytelności z umowy ubezpieczenia i że obie strony miały taki zamiar i cel umowy na względzie - zbędne są rozważania i dokonywanie wykładni oświadczeń woli w tym przedmiocie. Dokonywanie takiej wykładni ma bowiem sens wówczas, gdy stanowiska stron różnią się od siebie (wyrok SA w Katowicach z 08.03.2005r. I ACa 1516/04). Nie może budzić wątpliwości w realiach niniejszej sprawy, iż z treści w/w przelewu wierzytelności, która stała się podstawą uwzględnienia powództwa oraz towarzyszących okoliczności w dochodzeniu niniejszego roszczenia przez powoda w toku postępowania

przedsądowego, że poszkodowany i powód mieli zamiar i na celu zawarcie umowy przelewu wierzytelności z umowy ubezpieczenia. Przy ocenie powyższego wypadka mieć na uwadze, iż celem instytucji podstawienia osoby trzeciej w miejsce wierzyciela jest nie tyle samo przeniesienie wierzytelności ile utrwalenie praw osoby trzeciej względem dłużnika wobec wykonania za niego świadczenia które na nim ciąży (wyrok SA w Łodzi z 17.03.2014r. I ACa 1167/13).

Mając powyższe na uwadze, wobec bezzasadności zarzutów apelacji orzeczono jak w sentencji wyroku na podstawie art. 385 kpc. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono stosowanie do art. 98 § 1 i § 3 kpc oraz art. 108 § 1 kpc.